

הוראה מספר 9 – נהלים ותקנים לתקשורת במערכת תשלומים מבוקרת ובמערכת

תשלומים מבוקרת מיועדת

1. מבוא

בהתאם לסעיף 8 לחוק מערכות תשלומים, התשס"ח-2008 (להלן: "החוק"), חלה חובה על מפעיל מערכת מבוקרת לגבש כללים אשר יבטיחו את יציבותה, יעילותה ותפקודה התקין של המערכת.

בהתאם לעקרון מספר 22 של עקרונות לתשתיות השוק הפיננסי (PFMI), שפורסמו באפריל 2012 על ידי הוועדה למערכות תשלומים וסליקה של ה-BIS (CPSS) והארגון הבינלאומי של רשויות ניירות ערך (IOSCO), תשתית שוק פיננסי תשתמש בנהלים ובתקנים בינלאומיים מקובלים ורלוונטיים לתקשורת, או לכל הפחות תתמוך בהם, על מנת לאפשר סליקה וסילוקין באופן יעיל.

הוראה זו מגדירה את הכללים והנהלים שמפעיל מערכת תשלומים נדרש לקבוע לצורך עמידה בנהלים ובתקנים בינלאומיים מקובלים ורלוונטיים לתקשורת.

2. הגדרות

- "מערכת תשלומים", "מערכת מבוקרת",
"מערכת מבוקרת מיועדת",
"מפעיל של מערכת תשלומים" -
"מפעיל מערכת תשלומים" או "מפעיל מערכת" -
"הפיקוח על מערכות התשלומים" או "הפיקוח" -
"משתתף במערכת תשלומים" -
"כללי מערכת" -
"תקנים ונהלים בינלאומיים מקובלים לתקשורת" -
"מערכת חוצה גבולות" -
- כהגדרתם בחוק מערכות תשלומים;
מפעיל של מערכת תשלומים מבוקרת
ומפעיל של מערכת תשלומים מבוקרת
מיועדת;
יחידת הפיקוח על מערכות תשלומים
באגף מערכות תשלומים וסליקה בבנק
ישראל;
מי שמוגדר כמשתתף על פי כללי
המערכת;
הכללים שעל פיהם מופעלת מערכת
תשלומים;
מפרטים או שיטות בינלאומיים
מקובלים ליישום בתחום התקשורת;
מערכת תשלומים שסולקת עסקאות
המעובדות באמצעות מספר מערכות
תשלומים או מערכת תשלומים

שמספקת שירותים לגופים במספר
תחומי שיפוט שונים;
גוף בינלאומי שמפתח ומפרסם
סטנדרטים תעשייתיים ומסחריים
בינלאומיים;

"ארגון התקינה הבינלאומי (ISO)" -

3. תחולה

- 3.1. הוראה זו תחול על כל מפעיל מערכת תשלומים אשר הוכרזה על ידי הנגיד כמערכת מבוקרת או מערכת מבוקרת מיועדת.
- 3.2. בנק ישראל רשאי בנסיבות העניין להתיר או לפטור מערכת תשלומים מתחולת סעיפים מסוימים בהוראה זו ולחזור בו מהפטור הניתן.

4. תקני ונוהלי תקשורת

- 4.1. מפעיל מערכת תשלומים יעשה שימוש בנהלים ותקנים לתקשורת אשר תואמים לאופי פעילותה של המערכת ושאינם פוגעים ביציבותה, יעילותה ותפקודה התקין.
- 4.2. מפעיל מערכת תשלומים ישתמש, או לכל הפחות יתמוך, בנהלים ובתקנים בינלאומיים מקובלים לתקשורת כדי לסייע לתקשורת אפקטיבית בין מערכות המידע של מערכת התשלומים לבין מערכות המידע של משתתפיה, לקוחותיהם וגופים אחרים אשר מתממשים עם מערכת התשלומים (כדוגמת ספקי שירותים ומערכות תשלומים אחרות).
- 4.3. במידה ומפעיל מערכת תשלומים בוחר שלא לעשות שימוש בתקנים בינלאומיים מקובלים לתקשורת, עליו לתמוך במערכות שמתרגמות או ממירות את הנתונים מהתקנים הבינלאומיים לתקנים מקומיים מקבילים ולהפך, במידת הצורך.
- 4.4. מפעיל המערכת יבצע בחינה לעמידתה של מערכת התשלומים בנהלים ובתקנים הבינלאומיים לפחות אחת לשנה או לאחר כל שינוי מהותי שיבוצע בנהלים ובתקנים הבינלאומיים.
- 4.5. מפעיל מערכת תשלומים חוצה גבולות ישקול בנוסף לאמור לעיל לאמץ נהלים ותקנים רלוונטיים המופצים על ידי ארגון התקינה הבינלאומי (ISO).

5. המידע המדווח ותדירות הדיווח

- 5.1. מפעיל מערכת התשלומים יעביר לפיקוח דוח מרוכז של כלל נהלי ותקני התקשורת בהם המערכת משתמשת עם כניסתה לתוקף של הוראה זו.
- 5.2. מפעיל מערכת התשלומים יציין ליד כל נהל ותקן תקשורת האם מדובר בנהל/תקן בינלאומי מקובל וכן האם הוא מיושם באופן מלא על ידי מערכת התשלומים.

- 5.3. מפעיל מערכת התשלומים יציין ליד כל תקן תקשורת שאינו בינלאומי, מה הוא התקן הבינלאומי המקביל והאם המערכת תומכת בתרגומו או המרתו של התקן הבינלאומי לתקן המקומי ולהפך.
- 5.4. מפעיל מערכת התשלומים יעביר לפיקוח את הבחינה שתבוצע כאמור לעיל תוך 30 ימים קלנדריים לאחר אישורה על ידי הגורם המוסמך הרלוונטי.
- 5.5. במידה ויחול שינוי בדיווחים כאמור בסעיפים 5.4-5.1 לעיל, מפעיל מערכת התשלומים יעביר לפיקוח את הדיווחים בעותק נקי ובעותק עקוב אחרי שינויים חודש ימים טרם כניסתם לתוקף. במידה ונדרשות התאמות למערכת התשלומים בשל שינויים אלו, הדיווח יכלול את ההתאמות הנדרשות ולוחות הזמנים הרלוונטיים לביצועם.

6. המצאת המידע לבנק ישראל

- 6.1. מפעיל מערכת תשלומים יעביר את המידע שבהוראה זו באמצעות תקשורת מאובטחת ("יישום הכספת"). שימוש ביישום הכספת יבוצע לאחר תיאום מקדים עם הפיקוח על מערכות התשלומים בבנק ישראל. הפיקוח על מערכות תשלומים רשאי לאשר את העברת המידע באמצעים אחרים.
- 6.2. המידע שבהוראה זו יועבר על ידי מפעיל המערכת לאנשי הקשר שימונו לעניין זה בפיקוח על מערכות תשלומים בבנק ישראל.
- 6.3. מפעיל מערכת תשלומים שהעביר מידע לפי הוראה זו, יוודא את קבלת המידע אצל אנשי הקשר, כאמור בסעיף קטן 6.2 באמצעות הטלפון או באמצעות מייל מאנשי הקשר המאשר את קבלת המידע.
- 6.4. הדיווח לפיקוח יימסר באמצעות מסמך ממוחשב ולא בכתב יד.
- 6.5. מפעיל מערכת תשלומים אשר יושב בתוך מבנה בנק ישראל ועושה שימוש במערכות בנק ישראל, יעביר את המידע שבהוראה זו באמצעות רשת הדואר האלקטרונית הפנימית של בנק ישראל.
- 6.6. הדיווח יתבצע בהתאם למועדים הקבועים בהוראה זו. במידה ומפעיל מערכת התשלומים סבור כי הדיווח לא יתבצע במועד הנקוב, עליו להעביר לפיקוח, באמצעות הדואר האלקטרוני, בקשה בכתב לשינוי מועד הגשת הדיווח. הבקשה תכלול, בין היתר, את הפעולות שנקטו עד בקשת השינוי, את הסיבות לבקשת השינוי במועד הדיווח ואת תאריך היעד המבוקש להגשתו. דיווח שהשינוי במועד הגשתו לא תאושר על ידי הפיקוח על מערכות התשלומים יוגש במועד שנקבע לאותו דיווח.

7. פרסום ועדכון ההוראה

תאריך הפרסום	מהות העדכון
25/04/2018	פרסום ההוראה